# SKATTENYTT

*Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund*

Nr 10/1954 Årgång 4

DISTRIBUTÖR AV
MEDDELANDEN FRÅN RIKSSKATTENÄMNDEN


## Förslag till effektivare taxering

*av sekreteraren hos 1950 års skattelagssakkunniga assessorn Hj. Norén*

1950 års skattelagssakkunniga har i sitt nyligen avlämnade betänkande (SOU 1954 : 24) föreslagit en del åtgärder för att få till stånd en effektivare taxering av inkomst och förmögenhet. Då det visat sig svårt att i gällande taxeringsförordning inpassa de ytterligare eller ändrade bestämmelser, som föranledes av de sakkunnigas förslag, har de sakkunniga funnit det lämpligt att i samband med den åt dem uppdragna översynen av taxeringsförordningen uppgöra förslag till en omredigering av förordningen. I en första avdelning har därvid sammanförts de stadganden, som reglerar den årliga taxeringen för inkomst och förmögenhet. Därtill skall senare komma en avdelning rörande särskild och allmän fastighetstaxering. Härigenom torde taxeringsförordningen komma att vinna åtskilligt i överskådlighet.

Vid den sammanfattning av de sakkunnigas förslag, som här skall lämnas, har huvudvikten lagts på den lokala taxeringsorganisationen och arbetet i taxeringsnämnderna.

### Självdeklarationerna och deras innehåll

Eftersom deklarationer måste ligga till grund för taxeringen bör enligt de sakkunnigas uppfattning åtgärderna för åstadkommande av en riktigare taxering i första hand gå ut på att främja ett riktigare fullgörande av deklarationsplikten. I sådant hänseende föreslås stadgande att den som redan nu är bokföringsskyldig enligt bokföringslagen skall fullgöra denna skyldighet på sådant sätt, att bokföringen kan tjäna som underlag för deklarationen och för kontroll av dennas riktighet. Den som nu icke är bokföringsskyldig men bedriver rörelse eller eljest



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14

uppbär inkomst i spridda poster från allmänheten skall vara skyldig att föra fortlöpande anteckningar om inkomster och utgifter. Närmare anvisningar om sättet för anteckningarnas förande skall kunna meddelas av riksskattenämnden efter hörande av branschsammanslutning

Utförliga föreskrifter föreslås av innebörd, att skattskyldig, som fört räkenskaper, på ett betydligt fullständigare sätt än nu i deklarationen skall lämna sådana uppgifter, som enligt vad gjorda erfarenheter visar behövs för granskning och kontroll. Så skall uppgift exempelvis lämnas om gjorda avdrag för avsättningar till pensions- eller andra personalstiftelser eller till fonder eller stiftelser av annat slag samt om belopp, som vid inkomstberäkningen avdragits såsom rese- och representationskostnader, i den mån sådant belopp icke utgivits till anställda och upptagits å kontrolluppgifter rörande dessas förmåner. Vidare skall skattskyldig lämna klart besked i deklarationen, huruvida denna grundar sig på räkenskaper eller anteckningar och på vad sätt inkomsterna kunna verifieras. Härigenom torde kunna förebyggas, att vissa rutinmässiga förfrågningar årligen måste riktas till ett stort antal skattskyldiga.

Med hänsyn till att taxeringskontrollen är relativt kostsam för det allmänna och att dessa kostnader i huvudsak orsakas av dem som uppsåtligen eller av oaktsamhet deklarerar oriktigt, föreslår de sakkunniga att skattskyldig, som i sin deklaration utelämnat skattepliktig inkomst eller felaktigt tillgodogjort sig avdrag utan att lämna korrekta upplysningar om avdragets beskaffenhet, i samband med taxeringen skall påföras en särskild avgift såsom bidrag till kostnaderna för taxeringskontrollen. Avgiften föreslås till 10 procent av icke deklarerad inkomst eller obehörigt avdrag och 1 procent av icke deklarerad förmögenhet. Oberoende av avgiften skall i fall, då skattestrafflagen är tillämplig, åtal ske i vanlig ordning.

Om de sakkunnigas i annat betänkande (SOU 1954:18) föreslagna schablonavdrag från inkomst av tjänst m. m. genomföres, blir det möjligt för personer med enkla inkomst- och förmögenhetsförhållanden att deklarera å en förenklad deklarationsblankett. Utkast till sådan blankett har nu uppgjorts av de sakkunniga. I stort sett kommer de skattskyldiga att å denna blankett endast behöva lämna uppgift om sina bruttoinkomster av tjänst.

### Kontrolluppgifter och taxeringsrevision

För kontroll av jordbrukares inkomster skall alla, som i någon sin verksamhet uppköper produkter från jordbruk eller skogsbruk, lämna uppgifter om likvider i samma ordning som uppgifter nu lämnas om anställdas löner. Genom att kontroll över den övervägande delen av jordbrukarnas inkomster på detta sätt anordnas, har bestämmelser om skyldighet för jordbrukare i allmänhet att föra fortlöpande anteckningar om inkomster och utgifter ansetts kunna undvaras.

Vidgad skyldighet för näringsidkare i allmänhet att efter anmaning lämna uppgift om köp från och *försäljningar* till annan näringsidkare föreslås av de sakkunniga liksom uttryckliga föreskrifter om plikt att föra erforderliga anteckningar att ligga till grund för uppgiftsskyldighetens fullgörande. Den som gör sig skyldig till försummelse i detta hänseende kan drabbas av dagsböter.

Bestämmelserna om *löneuppgift* har kompletterats och i vissa avseenden pre-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14

ciserats. Uppgiftsplikten har sålunda anknutits till utbetalda belopps beskaffenhet, icke såsom nu till utbetalarens egenskap av arbetsgivare. Vidare skall uppgiftsplikt beträffande löner, pensioner o. d. föreligga i alla de fall, då utbetalaren enligt uppbördsförordningen varit skyldig att göra skatteavdrag från inkomsten. Beträffande kontrolluppgifter rörande löner, vid vars utbetalning avdrag för pensionsavgifter skett, förekommer för närvarande ej sällan missuppfattningar. Med hänsyn härtill föreslår de sakkunniga, att dessa uppgifter skall upptaga såväl brutto- som nettobelopp. Vidare skall i kontrolluppgiften särskilt för sig upptagas sådant skatteavdrag, som skett för uttagande av preliminär A-skatt.

Statliga verk och myndigheter skall lämna uppgifter för taxeringskontroll, även om uppgifterna i övrigt är hemliga, såvida icke Kungl. Maj :t på framställning av myndigheten annorlunda förordnat.

De nuvarande i vissa hänseenden vaga bestämmelserna om bokföringsgranskning ersättes med mera preciserande föreskrifter om att *taxeringsrevision* må ske hos den som fört räkenskaper eller anteckningar. Den som verkställer revisionen må påfordra att genast få taga del av handlingar, som skall granskas, i den utsträckning som är erforderlig för det med granskningen avsedda syftet. Då taxeringsrevision för visst beskattningsår verkställes, må jämväl det löpande årets räkenskaper och handlingar granskas. Taxeringsrevision skall enligt de sakkunnigas förslag få verkställas även för kontroll av deklarationer från annan skattskyldig än den hos vilken revisionen sker. Vid taxeringsrevision skall granskning få ske jämväl av handlingar, vilkas innehåll innefattas under tystnadsplikt, som åligger den skattskyldige. Härigenom kan bättre kontroll ernås över läkares och tandläkares deklarationer. Sekretesshänsynen skall tillgodoses genom att granskaren är ålagd samma tystnadsplikt som gäller för den hos vilken revisionen sker.

Den som inte fullgör sin skyldighet att föra och förvara räkenskaper eller anteckningar, som erfordras för upprättande av föreskrivna uppgifter till ledning vid annans taxering, skall enligt de sakkunnigas förslag kunna drabbas av dagsböter. Samma påföljd har föreslagits för den som icke tillhandahåller sina räkenskaper eller anteckningar för taxeringsrevision. Med hänsyn till att taxeringsrevision är den enda effektiva åtgärden för taxeringskontroll hos vissa grupper skattskyldiga har det synts lämpligt att föreslå bötesstraff för underlåtenhet att lämna föreskriven medverkan till sådan kontroll. Ett sådant stadgande är ägnat understyrka, att taxeringskontrollen bör med såvitt möjligt lika effektivitet utövas i fråga om olika grupper skattskyldiga. Enbart vitespåföljd är, enligt vad erfarenheterna från taxeringsarbetet givit vid handen, stundom otillräcklig.

Enligt de sakkunnigas förslag skall inkomna kontrolluppgifter under viss tid få hemlighållas även för den person, vilkens inkomster uppgifterna avser. Det har nämligen förekommit, att skattskyldiga som deklarerat viss bruttoinkomst utan specifikation och som därför anmodats att specificera inkomsten, begärt att få ta del av de kontrolluppgifter som inkommit. I specifikationen medtages därefter blott sådana belopp som är upptagna å uppgifterna. Härigenom går syftet med kontrolluppgifterna delvis förlorat.

De sakkunniga föreslår vidare uttrycklig föreskrift därom, att granskningspro-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14

memorior skall ha samma sekretesskydd som avgivna självdeklarationer.

### Eftertaxering

Såsom ett komplement till övriga åtgärder och för att minska utsikterna att genom bristfälligt fullgörande av deklarationsplikten kunna obehörigen undgå skatt föreslås vidgade möjligheter till eftertaxering. Ett ändamålsenligt utformat eftertaxeringsinstitut är enligt de sakkunnigas mening av största vikt för att ge eftertryck åt bestämmelserna om deklarationspliktens riktiga fullgörande. De skattskyldiga är i princip pliktiga att bidraga till en riktig taxering genom att avlämna riktiga och fullständiga självdeklarationer. Av praktiska skäl är det omöjligt att vid den årliga taxeringen så ingående granska och kontrollera varje deklaration och underlaget för densamma, att alla felaktigheter skulle uppdagas. Granskning och kontroll av denna omfattning skulle bli alltför kostsam för det allmänna och besvärande för de skattskyldiga. Om det av praktiska skäl således är nödvändigt att begränsa kontrollverksamheten, är det å andra sidan lika nödvändigt att tillse, att icke mindre nogräknade skattskyldiga begagna sig därav för att undandra sig skatt genom underlåten eller oriktig deklaration. En icke ovanlig situation, vari ökade möjligheter till eftertaxering erfordras, är sålunda den då en rörelseidkares bokföring vid granskning befinnes behäftad med brister av den art, att en behörig taxering icke kan beräknas enbart genom rättelse av direkt påvisade fel utan skönsmässig inkomstuppskattning måste tillgripas. Om motsvarande brister vidlåder tidigare års räkenskaper, anses enligt gällande praxis eftertaxering kunna ske allenast på grundval av de direkt påvisade felen. Den skönsmässiga inkomstuppskattning, som betraktas såsom fullt befogad beträffande det löpande årets taxering, anses icke få ske vid åsättande av eftertaxering, ehuru den sakligt sett vore lika befogad. Bestämmelserna om eftertaxering bör enligt de sakkunnigas uppfattning ges sådant innehåll att genom eftertaxering i princip kan till beskattning upptagas all inkomst eller förmögenhet som tidigare oriktigt undgått taxering. Genom eftertaxering skall emellertid icke en redan prövad taxeringsfråga, exempelvis fråga huruvida viss intäkt författningsenligt är skattepliktig eller ej, få ånyo upptagas till prövning enbart på grund av ändrad uppfattning om tolkningen av skatteförfattningarna eller om värderingen av bostad eller därmed jämförlig förmån.

De sakkunniga föreslår jämväl, att tiden för eftertaxering skall utsträckas från fem till tio år. Det förekommer nämligen att fråga om eftertaxering blir aktuell på grund av utslag i eftertaxeringsmål, som meddelas först sedan femårstiden utgått, eller att först efter nämnda tids förlopp uppdagas att en större inkomst undanhållits från beskattning. De sakkunniga utgår emellertid ifrån, att eftertaxeringar i allmänhet, exempelvis då det gäller icke deklarerade ränteinkomster å mindre belopp, skall såsom nu kunna begränsas till att avse de senaste fem åren. Så är påkallat bl. a. med hänsyn till bestämmelserna om tiden för bevarande av självdeklarationer.

De sakkunniga föreslår vidare att skatt på grund av eftertaxering skall förhöjas med ränta efter fem procent per år för den tid, varunder skatten undanhållits.

### Den lokala taxeringsorganisationen

Ett flertal betydelsefulla ändringar har föreslagits beträffande taxeringsorganisa-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14

tionen och taxeringsarbetets bedrivande på nämndsstadiet.

Tyngdpunkten av taxeringsarbetet skall enligt de sakkunnigas förslag förläggas till *taxeringsnämnderna*, vars arbete får pågå under hela året.

Det egentliga taxeringsarbetet i form av deklarationsgranskning och expeditionella göromål skall enligt förslaget överflyttas från ordförandena till heltidsanställd arbetskraft, taxeringskonsulenter, som anställes hos länsstyrelsernas taxeringsavdelningar. Den nuvarande ordningen med taxeringsarbetets utförande såsom bisysslor och i stor omfattning av orutinerad personal måste anses otidsenlig och mindre rationell. Antalet befattningshavare i olika lönegrader för taxeringsarbetet i första instans beräknas till omkring 800. Av denna personal torde enligt de sakkunnigas mening något mer än en tredjedel eller 300 böra placeras i högre lönegrader (21—27) och omkring 500 i lägre (11—18). Sistnämnda personal, som även kan vara kvinnlig, skall fungera såsom konsulenter i enklare distrikt med löntagardeklarationer eller som medhjälpare åt konsulenter i svårare distrikt. De sammanlagda årliga lönekostnaderna för denna personal beräknas till 9,6 miljoner kronor eller ca 1 miljon kronor mer än som för närvarande åtgår för arvoden åt taxeringsnämndsordförande, kronoombud och taxeringskonsulenter. Dessa tjänstemän skall inte vara medlemmar av taxeringsnämnden utan tilldelas en ställning, som närmast kan jämföras med de nuvarande taxeringskonsulenternas.

Givetvis uppkommer svårigheter att på en gång erhålla personal för befattningshavarna inom den föreslagna taxeringsorganisationen. I viss omfattning torde nuvarande taxeringsnämndsordförande kunna påräknas för sådana befattningar. Om den föreslagna omorganisationen beslutas, blir det därför nödvändigt att igångsätta utbildningsverksamhet för skolning av personal. Under ett antal övergångsår torde det således enligt de sakkunnigas uppfattning vara lämpligt att konsulentuppdrag får innehas såsom bisyssla mot arvode, och de sakkunniga föreslår att närmare föreskrifter härom skall få meddelas i administrativ ordning.

Även om deklarationsgranskningen skall utföras av tjänstemän, kommer själva besluten om taxeringar alltfort att meddelas av nämnder, vari ingår av kommun valda medlemmar. Ordföranden och en ledamot skall liksom nu utses av länsstyrelsen. Det skall ankomma på tjänstemän vid länsstyrelsen eller inom häradsskrivareorganisationen att i sin tjänst fullgöra uppdrag såsom taxeringsnämndsordförande. Eftersom det egentliga taxeringsarbetet skall utföras av anställd personal, blir ordförandeuppdragen icke nämnvärt betungande. Man undviker också att samma person har att såväl verkställa utredningen som bedöma resultatet därav. Det kan förutsättas, att sammanträdena i taxeringsnämnderna skall ta väsentligt mindre tid i anspråk än för närvarande.

Benämningen kronoombud skall icke vidare bibehållas för den av länsstyrelsen utsedde ledamoten i nämnden, eftersom samtliga ledamöter bör fullgöra sitt uppdrag uteslutande med syfte att åstadkomma en riktig och likformig taxering.

Mandattiden för vald ledamot av taxeringsnämnd utgör för närvarande blott ett år. Med hänsyn till att taxeringsarbetet i första instans avses skola pågå under hela året och därmed förlorar sin tidigare säsongbetonade karaktär, anser de sakkunniga det vara lämpligt att mandattiden lik-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14

som för flertalet kommunala uppdrag utsträckes till fyra år. Mandattidens förlängning torde vara ägnad att ge ökad stadga åt arbetet i första instans och skapa större intresse hos medlemmarna för ledamotskapet.

Taxeringsnämndens arbete skall som förut nämnts fortgå under hela året och kommer att bedrivas under två perioder, en första period till mitten av året, varunder taxeringar åsättes samtliga skattskyldiga, så att underlag erhålls för debiteringen och kommunernas beslut om utdebitering, och en andra period, under vilken till förnyad behandling upptas sådana taxeringar, vilkas slutliga bedömande icke hunnit tillräckligt förberedas under den första perioden eller vilka befinnes böra ändras på grund av nyinkomna kontrolluppgifter e. d. Beträffande det stora flertalet skattskyldiga, som har jämförelsevis enkla inkomst- och beskattningsförhållanden kommer av naturliga skäl den först åsatta taxeringen att bli bestående. Arbetet under den senare perioden kommer i huvudsak att bestå i taxeringsrevisioner och utredningar i besvärligare taxeringsärenden. Härigenom kan åstadkommas en avsevärd utökning av antalet bokgranskningar, vilket måste anses erforderligt för att taxeringskontrollen skall bli jämnt fördelad å olika kategorier skattskyldiga. För närvarande granskas allenast c:a 7.000 skattskyldiga per år eller 2,5 procent av antalet skattskyldiga, som kan bli föremål för sådan undersökning.

De sakkunniga har vidare föreslagit att den s. k. malmöblanketten, som redan för närvarande används, skall betraktas som författningsenlig underrättelse om avvikelse från självdeklaration och därmed kunna komma till ändamålsenlig användning. En mera allmän användning av denna blankett kommer otvivelaktigt att underlätta arbetet i taxeringsnämnderna.

Längdföringen i taxeringsnämnderna kommer att bli enklare genom de sakkunnigas förslag att sekretesskyddet för förmögenhetslängderna skall upphävas, vilket medför att en gemensam inkomst- och förmögenhetslängd kan användas. Även debiteringsarbetet underlättas härigenom.

De sakkunniga föreslår att kommunernas och lokal skattemyndighets medverkan vid taxeringsarbetet preciseras. Där länsstyrelsen så förordnar, skall det åligga kommun att vidtaga anordningar för mottagande och befordran till vederbörande myndighet av deklarationer och andra taxeringshandlingar. Det är nämligen av betydelse att deklarationsskyldighetens fullgörande på allt sätt underlättas. Redan nu vidtages på många håll särskilda anordningar för deklarationernas mottagande. Det skall vidare åligga kommun att tillhandahålla lämplig lokal för sammanträden med taxeringsnämnd, vilkens ledamöter väljs av kommunen.

Enligt 15 § 2 mom. TF skall i stad med egen uppbördsförvaltning den lokala skattemyndigheten lämna erforderligt biträde vid upplåggandet och kompletterandet av de längder, som skall föras hos taxeringsnämnd i staden. I allmänhet brukar i sådana städer biträde lämnas jämväl med vissa andra taxeringsgöromål av teknisk art. De sakkunniga har ansett det lämpligt, att städernas skyldigheter i nämnda hänseenden närmare preciseras, och föreslår, att städerna genom sina kronokammarerarkontor ombesörjer ordnande och numrering av deklarationer och kontrolluppgifter samt upplåggande, förande och summering av taxeringslängder. I andra kommuner skall lokal skattemyndighet



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14

medverka vid taxeringsarbetet i den omfattning Kungl. Maj :t föreskriver.

Med ett taxeringsförfarande, där den första instansen anordnas med syfte att i största möjliga utsträckning åstadkomma definitiva taxeringar, blir *prövningsnämndens* uppgifter mer begränsade än för närvarande. Den nämnden tillkommande uppgiften att granska och pröva samtliga taxeringar, vilken nämnden såsom sådan i praktiken icke kan fullgöra, bör enligt de sakkunniga upphöra. Nämnden kommer således att fungera enbart såsom besvärsinstans för prövning av besvär och framställningar. Dock skall nämnden icke vara bunden av de yrkanden, som framställs i de taxeringsfrågor, som bringas under dess prövning. Om den första instansen kan utvecklas till att arbeta på fullt tillfredsställande sätt, kan det möjligen tänkas att prövningsnämnderna i en framtid icke längre behöver bibehållas, eftersom det inte torde vara erforderligt med fyra instanser i taxeringsmål. Tills vidare får det emellertid anses nödvändigt att fortfarande ha kvar prövningsnämnderna såsom en mellaninstans mellan taxeringsnämnderna och kammarrätten för att icke antalet besvärsmål till kammarrätten skall bli alltför stort.

Vid omorganisationen år 1943 ansågs lämpligt, att antalet ledamöter i prövningsnämnd borde minskas — tidigare skulle ledamöternas antal uppgå till minst åtta och högst femton — för att nämnden skulle kunna på tillfredsställande sätt fylla sina uppgifter. Antalet ledamöter bestämdes därför till minst fyra och högst åtta. Emellertid har det förekommit att till alla sammanträden med prövningsnämnd, som består av åtta ledamöter, kallas såväl dessa som suppleanterna. I sammanträdena kan alltså inberäknat ordföranden delta sjutton personer. De sakkunniga föreslår nu, att prövningsnämnd skall bestå av ordförande och fyra ledamöter samt att suppleant skall inkallas endast vid förfall för ledamot. För att inte tjänstgöringen i de större länen skall bli alltför betungande, bör enligt de sakkunnigas mening möjlighet finnas för Kungl. Maj :t att indela län i två eller flera prövningsdistrikt.

För närvarande kan hälften av hela antalet ledamöter i prövningsnämnd få utgöras av medlemmar i taxeringsnämnd. Med hänsyn till prövningsnämndens funktion enligt förslaget föreslås den ändringen, att medlemmar av prövningsnämnd icke samtidigt får vara medlemmar i taxeringsnämnd.

Det synes icke erforderligt, att prövningsnämnden i dess helhet tas i anspråk för ärenden, som huvudsakligen är av expeditionell natur. De sakkunniga föreslår, att sådana ärenden får å nämndens vägnar avgöras av landskamreraren.

I detta sammanhang kan nämnas, att taxeringsintendent eller annat allmänt ombud skall få längre tid på sig för att hos prövningsnämnden göra framställning om ändring i taxering. Denna tid föreslås utsträckt från den 31 december under taxeringsåret till den 30 juni året efter taxeringsåret.

I 110 § TF intagen föreskrift att skattskyldig äger vara tillstädes inför prövningsnämnd samt därvid utföra sin talan har i vissa fall lett till att handläggningen hos prövningsnämnd genom den skattskyldiges eller hans ombuds sätt att utföra sin talan tenderat att utveckla sig efter mönster av den muntliga rättegången vid allmänna domstolarna. De sakkunniga anser i förevarande fråga, att bestämmelserna om den muntliga handläggningen hos prövningsnämnd bör revideras på sådant



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14

sätt, att denna handläggning — såsom gäller för taxeringsnämnd — skall begränsas till att skattskyldig är berättigad att personligen företräda inför prövningsnämnden för att meddela upplysningar. Att den skattskyldige därvid kan medha biträde, torde inte behöva särskilt angivas, men biträdets uppgift bör därvid icke vara att utföra partstalan, riktande sig mot det allmännas företrädare såsom förment motpart.

Med hänsyn till att det huvudsakliga taxeringsarbetet skall förläggas till första instans anses *mellankomunala prövningsnämnden* kunna upphöra. Särskilda bestämmelser för åstadkommande i annan ordning av likformighet mellan taxeringar i olika län föreslås. Har skattskyldig haft förvärvskälla, som enligt kommunalskattelagens bestämmelser om beskattningsort är att hänföra till kommuner inom skilda prövningsdistrikt, skall fråga rörande hans taxering inom sådan kommun alltid handläggas av prövningsnämnden i det distrikt, inom vilket han skall taxeras till statlig inkomstskatt. Något behov av ett särskilt organ för ändamålet torde så mycket mindre numera föreligga som de tidigare icke ovanliga mellankommunala taxeringstvisterna nedgått till ett jämförelsevis ringa antal, vilket i sin tur sammanhänger med att praxis för sådana frågors bedömande i de flesta fall hunnit utbilda sig och att bedömningen av sådana frågor hos taxeringsnämnder och prövningsnämnder numera sker på ett objektivt sätt. Den uppgift att främja taxeringarnas enhetlighet, som mellankommunala prövningsnämnden tidigare på grund av arten av sin verksamhet fyllt, har genom inrättandet av riksskattenämnden övergått å denna nämnd.

För att möjliggöra en rationell organisation av taxeringskontrollen och taxeringsarbetet i första instans bör enligt de sakkunnigas mening de nuvarande taxeringssektionerna ombildas till *särskilda taxeringsavdelningar* inom länsstyrelsen, vilka är fristående från landskontoret. Taxeringsavdelningarnas personal leder taxeringskonsulenternas arbete och utför taxeringskontroll av mera kvalificerad art.

Inom taxeringsavdelningen bör arbetet kunna fördelas på lämpligaste sätt genom arbetsordning och särskilda föreskrifter. Av de uppgifter, som nu ankommer på taxeringsintendent, skall endast de som sammanhänger med chefskapet för avdelningen ankomma på taxeringsintendenten. Sådana kvantitativt omfattande göromål som avgivande av yttranden, framställande av förslag om ändring i taxeringar o. d. skall kunna fullgöras av andra därför kvalificerade befattningshavare. De sakkunniga föreslår därför att uppgifter, som enligt taxeringsförordningen ankommer på allmänt ombud, skall fullgöras av taxeringsintendenten eller, enligt föreskrifter länsstyrelsen genom arbetsordning eller annorledes meddelar, av annan befattningshavare å taxeringsavdelningen.

### Central myndighet för taxeringsverksamheten

För att leda och samordna taxeringskontrollen i riket, vid behov bistå taxeringsavdelningarna med tillfällig personalförstärkning samt verkställa taxeringskontroll av betydelse för landet i dess helhet, föreslås inrättande av ett centralt organ, *taxeringsstyrelsen*. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt rationaliseringsfrågor av betydelse för taxeringsverksamheten. Riksskattenämndens kansli föreslås skola ingå såsom en byrå i taxe-



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14

# Skattelitteratur

*K. G. A. Sandström: A survey of Swedish taxes on income and capital.* The swedish institute of foreign law. Sthlm. Pris 10:— kr. Försäljes av Institutet för utländsk rätt, Vasag. 12, Sthlm.

Boken innehåller inledningsvis en översikt av de svenska direkta skatterna och de i lagstiftningen vanligen brukade termerna. I fyra särskilda avdelningar behandlas därefter den statliga inkomstskatten, den kommunala inkomstskatten, den statliga förmögenhetsskatten samt övriga direkta skatter. Avslutningsvis angivas de länder, med vilka Sverige ingått dubbelbeskattningsavtal.

Tyngdpunkten i framställningen ligger på rörelsebeskattningen, och redogörelsen för gällande rätt lämnar svar på de spörsmål, som särskilt intressera utländska affärsmän och företag.

---

ringsstyrelsen men riksskattenämnden bibehållas oförändrad såsom beslutande organ för meddelande av förhandsbesked, utfärdande av anvisningar, fastställelse av blanketter m. m.

Taxeringsstyrelsen föreslås skola omfatta

en byrå för de ärenden, som skall avgöras av riksskattenämnden,

en byrå för taxeringskontroll och därmed sammanhängande göromål, samt

en byrå för övriga ärenden (upplysningsverksamhet, samband med taxeringsavdelningarna m. m.). För att en deklarant inte skall behöva tveka om viss inkomst skall deklareras eller om viss utgift får avdragas, skall nämligen enligt förslaget envar ha rätt att vända sig till taxeringsstyrelsen med skriftlig förfrågan därom. Besvarandet av dessa frågor skall enbart ha karaktär av upplysningsverksamhet till ledning vid upprättande av deklarationer, för att dessa skall kunna bli så riktiga som möjligt.

Taxeringsstyrelsen skall ha en personal å ca 30 befattningshavare. Huvudparten därav skall dock utgöras av personal, som skall utföra taxeringsrevisioner samt vid behov biträda taxeringsavdelningarna.

*E. Dahlgren, S. Jarnerup, E. Sivert och A. Wigert: Skatt vid källan.* Tredje uppl. Norstedts. Sthlm. Pris inb. 24:— kr.

1953 års uppbördsförordning har i den nya upplagan av detta välkända arbete fått en fullständig kommentar, till vilken anknyter en redogörelse för ett stort antal av centrala uppbördsnämndens förklaringar och anvisningar beträffande skatteavdrag.

*E. Rosenqvist: Skentransaktioner och skatteflyktsåtgärder samt fondskatt.* Affärsekonomis skriftserie nr 37. Sthlm. Pris 5:75 kr.

I första avsnittet återgives ett av förf. hållet föredrag inför Svenska Revisorssamfundet. Alla de under senare år omdiskuterade problemen, vilka kunna förenas under beteckninegn skatteflyktsåtgärder, passera här revy och belysas av rättsfall. En utförlig kommentar till fondskatten upptager det andra avsnittet av häftet.

*D. H.*



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:14